Ihmiset ja yhteisöt ihanien kaupunkien voimavaraksi

Kaupunkipolitiikan webinaari 23.3.2021

Maija Faehnle

Suomen ympäristökeskus

SYKE

Kenen ihana kaupunki?

- Tietoa ihanuuskokemusten kirjosta
  - Asukasbarometri (Strandell), urbaanit heimot (Kyttä ym.)
  - Hyvinvointitietoa erikseen esim. hyvinvointikertomukset
  - Unelmatieto, kaupunginosavisiot
- Ihanuuden rajat yhteisistä tavoitteista – ihanuuden kokeminen mahdollista myös tuleville sukupolville
- Ihanuus demokratiakysymyksenä
  - Tekemisen demokratia – edustuksellisen demokratian laajennus

SYKE

Kamaluuden kitkeminen & ihanuuden ruokkiminen

Kamala Ok Ihana

Fyysinen ja toiminnallinen kaupunki

Kaupungin yhteisöt, ilmapiiri

Hallinto

Kuulumisen ja osallistumisen edellytykset

Jakaminen ja itse tekeminen ihanuuden tuottamisen ulottuvuuksina

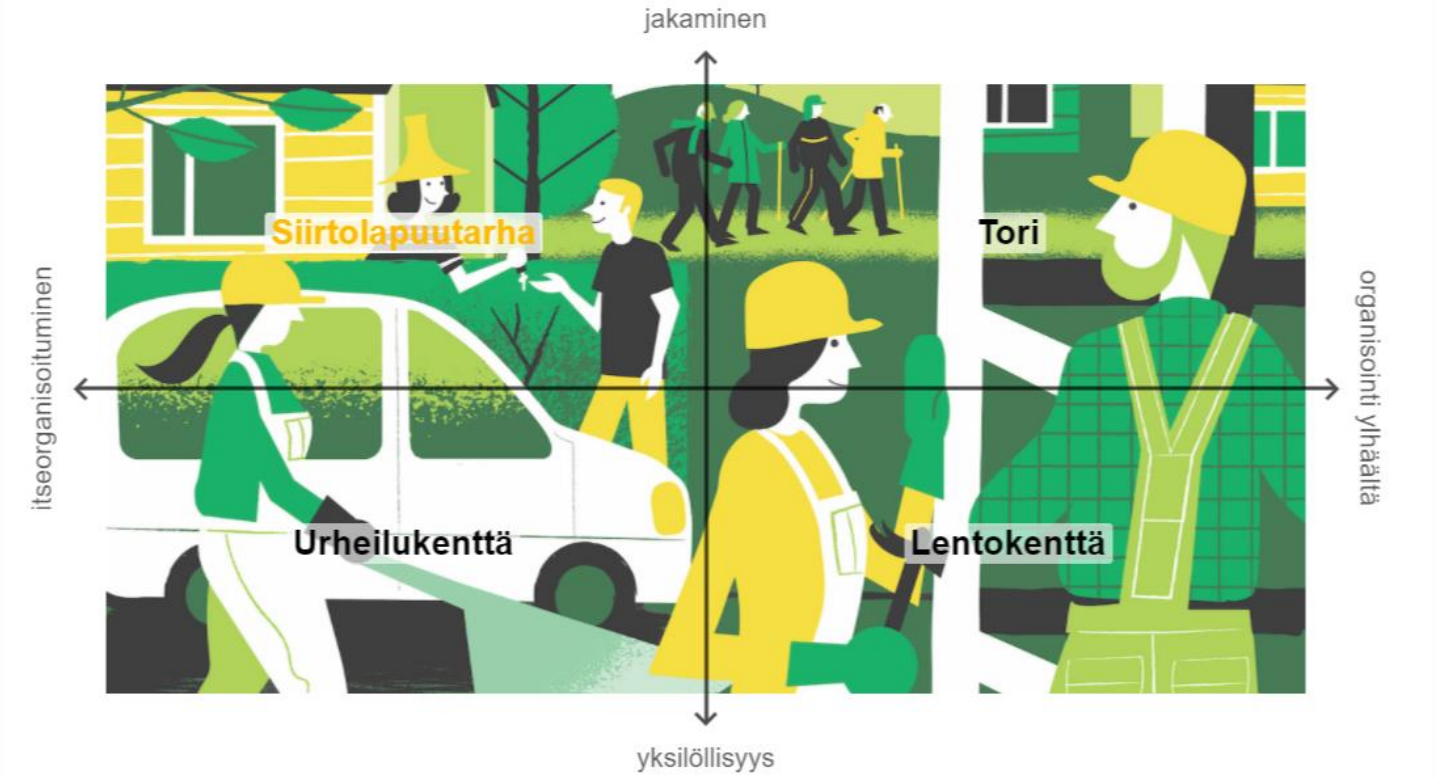

Lehtinen ym. Ketterän kaupungin skenaariot 2030

Miten arvioida ihanuutta?

- Arviointi vuoropuhelun ja oppimisen välineenä
- Hyvinvointikertomukset 2.0?
  - Yhteistoiminnallinen tiedontuotanto paikallisyhteisöjen ja eri aluetasojen hallinnon tietotarpeisiin
- Ihanuustieto strategisen suunnittelun syklissä, säännöllinen reflektointi, jatkuva oppiminen vrt. Lahden yleiskaavoitus

SYKE

Kumppanivaltio tunnistaa yhteisöt voimavarana

Kumppanivaltion tehtäviä

- Tunnistaa kansalaisyhteiskunnan keskeinen rooli yhteisen hyvän edistäjänä ja tukea sosiaalisten innovaatioiden syntyä (Restakis 2015)
- Taata yhteisöjen toimiminen yhteisen hyvän eteen, huolehtia eri väestöryhmien tasaveroisesta pääsystä yhteisöihin ja jakamispalvelujen piiriin sekä kontrolloida, ettei kumppanivaltio supistaisi omaa palvelutarjontaansa siten, että kansalaisten hyvinvointi yhteisomien ulkopuolella vaarantuisi (Mäenpää ym. 2020, Mäenpää & Faehnle 2021)
- Hakea win-win-malleja yhteiskunnan sektorien välille (Bauwens & Kostakis 2015)

SYKE

Valtio ihanampien kaupunkien mahdollistajana

- Valtion roolin avoin yhteiskehittäminen & osallistuva budjetointi
- Ihanuustiedon rakentaminen ja hyödyntäminen
  - Prosessit, menetelmäpakki (Innokylään), tietojärjestelmät, avoin data, sen hyödyntämisen tuki, tietokiteet
- Ihanuuden tekemisen helpottaminen
  - Kansalaistoiminnan digi-infra, resursointi, alueelliset tukevat toimijat, toimijarekisteri, esimerkkien koonti
- Koulutukset, vertaisoppimisen edistäminen

SYKE

Ajatuslähteitä

- Faehnle, M, Isola, A.-M. & Tuomisto, J. 2021. Kolme suuntaa kaupunkien osallisuustyölle 2020-luvun jälleenrakennuksessa. Kaupungit murroksessa – Kaupunkitutkijoiden puheenvuoroja tulevaisuuden kaupungeille. Helsinki Symposium: Kaupungit 2.0.
- Faehnle, M. ym. 2020. Saa kuulua! Oivalluksia osallisuuden edistämiseen kaupungeissa ja kunnissa. SYKE & Ympäristöministeriö.
- Kyttä, M. 2020. Urbaanit heimot, kestävät elämäntavat ja hyvinvointi. Uudenmaan tulevaisuuskirja.
- Lehtinen ym. Ketterän kaupungin skenaariot 2030. Housingcookbook.com
- Mäenpää, P. & Faehnle, M. 2021. Neljäs sektori - kuinka kaupunkiaktivismi haastaa hallinnon, muuttaa markkinat ja laajentaa demokratiaa. Vastapaino. Julkistuksen tallenne
- Mäenpää, P. ym. 2020. Kuluttajat ja kansalaiset jakamistaloudessa - tutkijapuheenvuoroja jakamistalouden kehitykseen. TEM oppaat ja muut julkaisut 2020:3.
- Opasnet: Tietokide. http://fi.opasnet.org/fi/Tietokide
- Ruuskanen, P., ym. 2020. Kansalaisyhteiskunnan tila ja tulevaisuus 2020-luvun Suomessa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:47.
- Strandell, A. 2016. Asukasbarometri 2016 – Kysely kaupunkimaisista asuinympäristöistä. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 19/2017.

S Y K E